

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Főmunkatárs:
HERBELY FERENC.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa,
Kossuth-utca 16. szám.
Telefonszám: 150.
Hirdetések díjszabás szerint

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K —
Negyedévre . . . 3 K 50 f.
Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bélyegköltiséggel több.
Megjelenik mindennap
déltűn 5 órakor.

Magyar világ.

Kassa, febr. 7.

A falra festett ördög, az abszolutizmus közeledik. Most gyurják Bécsben a magyar királyi kormány közreműködésével. Amint a jelek mutatják, a nemzet méltóképen fogadja. Majd fölrázza tetlenségökből azokat a honfitársainkat is, akik még csak szólni is resteltek, mikor már fejük fölött égett a ház.

Bekövetkezik tehát újra a magyar világ. A magyar megismeri és szeretni fogja a magyart. Egyesülünk a közös ellenség ellen. Azonban jegyezzük meg, ezt a mindnyájunk által óhajtott egyesülést csak akkor tudjuk az egész vonalon keresztül vinni, csak akkor lesz ennek megfelelő eredménye, ha mindnyájunk szívébe befészkeljük magát a testvéri szeretet, ebből megalakul a legerősebb nemzeti közszellem, nem ismerünk más célt, mint hazánk függetlenségét s ennek kivívására föltámadozzuk, ha kell vagyunk, életünket.

Azoknak az átkos cím- és rangkorságoknak mindenekelőtt nyakukra kell hágnunk. Most nincs nagyur, most nincs alantas; most csak magyarnak kell lennie. Azok a nagyurak, akik oly büszkék méltóságukra, hivatalukra, vagyonukra, ne azzal mutassák ki előkelőségüket, hogy továbbra is pöffeszkednek és hencegnek, hanem azzal, hogy az alkotmány megmentésénél nagyobb munkát végezzenek, nagyobb áldozatokat hozzanak. Mindig az okozta vesztét a magyarnak, hogy a „nagyok“ még a legválságosabb időkben is resteltek együtt küzdeni a „kicsinyekkel“, hogy inkább engedték a nemzet testét tüzes vassal esipkedni, az alkotmányt sárba tiporni, mintsem „együtt“ küzdeni a kevésbé tekintélyesekkel s ezáltal képzelt magasságukról leszállani. Meg is volt az eredmény: kiestünk régi dicsőségünkéből, a ravasz szomszéd rajtunk ütött, kiszípolyozott, kizsákmányolt bennünket, elrabolta nyelvünket, zászlónkat, cimereinket csak azért, mert a méltóságos és nagyságos urak nem akartak együtt küzdeni a tekintetes urakkal vagy még kisebb emberekkel.

Elég sajnós, hogy a jelek azt is mutatják, hogy e választófalak még most is csak nehezen akarnak leomolni, még a legintelligensebb emberek is, kiknek élesebb belátásuk, tárgabb látókörük van, fáznak az egyesüléstől, mert hát mi lesz velök, ho-

vá lesz nagyságuk, ha egy sorba kerülnek másokkal.

Okuljunk hát a multakon, okuljunk a jelenen. Mitőlünk függ, beköszönhet-e a magyar világ, amikor az egyesült erővel bojkottálhatunk mindent, ami nem magyar, amikor a törvénytelen kománynak minden intézkedése megfelel ellenállásunkon. S ha ez csakugyan megtörténik, belátja Bécs és a hazaáruló kormány, hogy nélkülünk nem boldogulhatnak, hogy nélkülünk a nagyhatalmi állás és a Habsburgok trónja csak kártyavár, csak szappinbuborék. De a mi lelkesedésünk se legyen ám csak szalmaláng, hanem becsületes magyar szívből eredő ehatározás, mert hát vagy magyarok vagyunk, vagy nem!

A haladópartí hazugság. Nem is annyira haladópartí, mint inkább fizeteses hazugságról akarunk egy-két szót mondani. A király tudvalevőleg nem fogadta el a koalíció javaslatát s hajadó laptársunk ebből — nem következteti — hanem a legnagyobb rabulisztikával állítja, hogy a királynak azért nem kell a koalíció, mert programjában nem látja biztosítva a népjogokat. Ugyanugyan, hogy tud ilyeneket mondani kis hamis? Mindenki előtt világos, hogy a kormány azért fordult a „néphez“, mert a nemzeti követeléseket a Burggal történt megállapodásai után másképp nem tudta volna a népjogokkal szembe állítani. S vajjon mit gondol a t. haladó, ha esetleg az általános választói jog alapján egybegyűlt parlament újra a nemzeti jogokért kelne síkra, a király és jelenlegi környezete mást mondana, mint most? Hajlandó volna a népparlament önálló vámterület nélkül, nemzeti nyelvünk és jelvényünk nélkül is megadni azokat az óriási pénz- és véráldozatokat, amelyeket a kamarilla követel? Vajjon az a nép, mely rongyos és éhes, szívesen adja mindenét a katonaságra s a nagyhatalmi hóbortra? Ne izéljen hát t. laptársunk, kilátszik ám a lóláb s a pénz azt nem takarja el!

Hírek a megyéből.

— A „Napló“ tudósítójától. —

Kassa, febr. 7.

Bojkottált iparos.

Tornai tudósítónk írja: Amikor Paris a jegyzők öröme, dísztelen pribéktársaságával a tornai állomáson leszállt, egy zsarnoki gazdának a pályaudvar előtt álló kényelmes szánjára szálltak föl. A szán önérvényes gazdája azonban rakiáltott a császári gazokra, hogy hagyják el menten a szánját, mert különben kifordítja őket. Az erélyes hang használt, mert a gazok a közönség gunyos kacaja közepette szegyenkezve somfordál-

tak el és Olsavszky András tornai kovácsnak szánján tették meg az utat a városba óriási katonai fedezet mellett. A tornai iparosok társuk tettén módfelett felháborodtak és kimondták rá a teljes társadalmi bojkottot. A nyilatkozat így szól:

Nyilatkozat.

Mi alulírott tornai iparosok, mint jó és igaz hazafiak, közmegegyezéssel ünnepélyesen kinyilatkoztatjuk, hogy Olsavszky András helybeli kovácsot a mai napon elkövetett hazaellenes, a jó izlés- és tisztesség ellen vétő eljárásáért felháborodásunk kifejezése mellett megvetjük és vele a társadalmi érintkezést, mint aki arra — nézetünk szerint nem méltó, megszakítjuk.

Kelt Tornán, 1906. évi február hó 5-én.

Szabó Béla, Görösös István, Turóczi-Német János, Scholcz Mihály, Finterlősz János, Pagács Antal, Veres Pál, Kolár Antal, Karabinusz János, Kócsár János, Barger János, Johann Sahlatter, Ulbrich Antal, Ulbrich János, Dittel János, Juhász István, Juhász János, Morgen István, Dittel József, ifj. Morgen István, Juhász Gyula, Klusay Géza, Bukovszky Kálmán, Görösös Lajos, Bartók Dániel.

Presszionált vendéglősök.

Tornai tudósítónk jelenti: A tornai kocsmárosokat és vendégosokot egy szemlélsz és egy pénzügyőr járta végig a mult héten és mindegyiknek előadták, hogy meglettek bizva, hogy velük egy nyilatkozatot irjanak alá, amelyben kijelentik, hogy kötelezik magukat, hogy az új tisztviselőknek és a katonaságnak szállást és ellátást adnak. A vendéglősök, akik mind lelkes magyar emberek, utálattal és megvetéssel utasították vissza a beestelen ajánlatot, de a szemlélsz kijelentette, hogy aki erre nem hajlandó, annak italmérési engedélye haladéktalanul megvonatik. Így aztán a vendéglősök, ekzsztenciájukról lévén szó, a presszió következtében kénytelen-kelletlen aláírták a kötelező iratot. Most csak arra figyelmeztetjük a tornai hazafiakat, hogy a presszionáló banda megbízóinak és végrehajtó közegeinek névsorát tartsák nyilván, mert elérkezik majd a leszámolás órája, amikor a császári gazok csőselékhadát ebrudon fogjuk kihányani a hivatalokból! Különösen Kormos, Ámánt és Garam ugynevezett szolgabírákkal szemben érvényesítsék szigoruan a teljes társadalmi bojkott fegyverét.

Tiltakozás.

A Magyar Tudósító jelenti: A félreértések kikerülése végett köztudomásra hozzuk, hogy az a Kormos Béla nevű kormányközeg, akit Pongrácz gróf abaujtornamegyei megyefőnök főszolgabíróvá nevezett ki, össze nem tévesztendő Kormos Béla dr. belügyminiszteri segédfogalmazóval, mert a Pongrácz gróf által alkalmazott Kormos Béla Békéscsabán volt tiszteletbeli szolgabíró, míg a belügyminiszteriumban alkalmazásban lévő Kormos Béla dr. Biharmegyében volt főispáni titkár. Kormos Béla dr. belügyminiszteri segédfogalmazó reputációjának megóvása végett kassai barátai szükségesnek látják ezt nyilvánosságra hozni.

Nagy Rezső az árvaszéken.

A megyei árvaszéknek tegnap tartott ülésén igen szeretett volna részt venni a „tb. főügyész“-nek csufolt alak, Nagy Rezső

Föl is ment és nagyon alázatos hajlongások közepette kérdezősködött az elnök után. Persze a jelenvolt tisztviselők csak szálnalmas mosolylyal tekintettek végig rajta, azután némán mutatták neki az elnöki iroda ajtaját.

Itt is nagy szerényen bemutatkozott, de Naményi Gyula, elnök határozottan kijelentette, hogy az árvaszék Pongrácz Ferenc gróftól törvényes főispánnak el nem ismeri s így az általa kinevezett „tisztviselőket” figyelemre nem méltatja. Ezeket Nagy magának jól megjegyezvén gyenge alásszolgája elrebegése és udvarias hajlongások közepette fülig piros képpel otthagya az árvaszéket.

Schmidt Dezső baja.

Hernádsadányból jelentik: Schmidt Dezső ugynevezett főszolgabíró Pongrácz Ferenc gról megbízásából nyomozza azokat, akik a hivatalba helyezés alkalmával gyászlobogókat lengettek és abcugoltak. A nyomozásnak azonban eddig semmi eredménye nincs és valószínűleg nem is lesz. Az elmozdított zsadányi szolgabírák, akiknek a hivatal épületében magánlakásuk is volt, a lakásból kiköltöztek. Azonban az összes kulcsokat átadták Vass Sándor dr. ügyvédnek, aki kijelentette, hogy a kulcsokat csak házkutatás esetén adja át. Schmidt jelentést tett az esetről Páris alispánnak, aki utasította, hogy nyitassa fel lakatossal a helyiségeket s a Vass-nál levő kulcsokkal ne törődjék. A házkutatás, úgy látszik, egy kissé forró dolog lett volna, ezt nem akarta az alispánhelyettes ur megkockáztatni.

Szegény póttartalékosok.

(Humanizmus a kaszárnnyában.)

Kassa, febr. 7.

A kaszárnnya népének, a katonák humanizmusa kulomb a halado szegénylegények humanizmusánál. Mert míg azok önző célokból, uralkodási vágyból megakadályozzák a parlamentarizmus tevékenységét, a póttartalékosokat elszakítja kenyérkereső munkájuktól, családjaiktól, hozzáköti őket a hosszú, kegyetlen katonai szolgálat gálya-padhoz, — addig a kaszárnnyák népének szíve megesis azokon a szerencsétlen embereken, akikre nehéz átokképpen szakad rá a katonai szolgálat.

Előkelő katonatisztek meséltek nekünk, hogy nincs meghatóbb dolog a póttartalékosok szenvedéseinek végignézésénél. Amíg forgatják a fegyvert, téli esőben, hóban, fagyban vonulnak ki a fegyvergyakorlatokra és a rideg kaszárnnyák folyosóin, szobáiban lemorzsolják az előirt szabályok szerint a szürke napokat — valamennyinek arcán, viselkedésén meglátszik, hogy otthon hagyott családjaikra gondolnak, akik legtöbbször kenyerét nélkül maradtak.

De nem csupán a póttartalékosokra teher és szenvedés a katonai szolgálat, hanem a katonai vezetőségre is. Mert az újoncok friss erejét, tanulmányosságát hogyan pótolja a többnyire már idősebb póttartalékos, aki már régen elszokott a katonai szolgálatától. A parancsnokságok előre is fáznak attól a gondolatától, hogy még magasabb korosztályú póttartalékosok vonulnak be a katonasághoz.

A parancsnokságok egymásután kapják a legmeghatóbb leveleket a póttartalékosok családjaiktól, feleségeitől és szüleitől, hogy segítsenek rajtuk, mert a hideg és az éhség elpusztítja őket. A póttartalékosok folyton panaszkodnak bajtársaik és parancsnokaik előtt, hogy családjuknak nincs kenyere: könyörögnek, segítsenek rajtuk valahogy.

A katonák humanizmusa segít is, amennyire lehetséges. Az ezredorvos nagyevőknek nyilváníttja őket és kapnak kétszeres, háromszoros menázsit; és valamivel jobb ételt a rendesnél. Nekik természetesen elég egy rész is. A többit hazaviszik családjaiknak.

A kaszárnnyák falai belül így hódít, terjed diadalmasan az áberszeretet.

Az országos politil szánandó áldozatait így segítik testvéri szeretettel a bajtársak, mintha csak egy, így romboló háboru sebesültjeit részesitenék áadó gondozásban

TÁVIRATOK.

— A Napló eredeti távirata. —

Fejérváry nyilatkozik.

Buapest, február 7

Fejérváry Géza bá ma délelőtt fogadta a béssi „Neue Frie Presse” tudósítóját, akinek ama kérdéire, hogy a koalíció vezérbizottságának nanifestációja milyen hatást gyakorolt rá nyilatkozott, többek között kijelentve a következőket:

A válság maga a balíció azon törekvésén alapszik, hogy a irány felségjogait a hadsereg szervezése es ezetése körül megszorítsa és a váltakozó parlamenti többségek akaratól tegye függővé.

A parlament joga ahadsereg kérdésében a többi között arraszoritkozik, hogy a hadsereg szükségletét vagy megadja, vagy megtagadja.

A koalíciónak gymond a miniszterelnök megjött az étvágya a felségjogokra. Azt pedig még egy köztársasági elnök sem tűrné, hogy alkotmányos jogkörét megszorítsák

A koalíció és a szabadelvűpárt.

Budapest, febr. 7.

A szabadelvű pártkörben ma délelőtt szóba került az a kérdés, hogy vajjon részt vesznek-e és milyen alakban a koalíció által szombaton rendezendő pártközi konferencián. Elhatározták, hogy e kérdésben csak akkor fognak határozni, ha hivatalosan is viszonyt kap az értekezleten való részvételre.

A zólyomi főispán.

Besztercebánya, febr. 7.

Kürthy Lajos főispán már régebben beadta lemondását. A vármegye közönségének nagy része azonban kívánja a főispán megmaradását, hogy megkíméltsék a vármegye az újonnan kinevezendő főispán installációja alkalmával elmaradhatlan izgalmaiktól.

A császári gagság áldozata.

Kecskemét, február 7.

Horovitz János kecskeméti 38. gyalogezredbeli póttartalékos ma hajnalban a kaszárnnya emeleti folyosójáról az udvarra vetette magát. Halálosan megsebesült. Öngyilkossági kísérletének oka a szolgálati kényszer. Mióta bevonult, állandóan buskomor volt.

Nagy sztrájk.

Petrozsény, február 7.

A petrozsényi bányamunkások sztrájkja mind veszedelmesebb jelleget kezd ölteni, olyanyira, hogy a hatóság a katonaság segítségét vette igénybe.

Tolvaj tisztviselő.

Budapest, febr. 7.

A budapesti rendőrség letartóztatta ma délelőtt lopás büntette miatt Fáy Ferenc budapesti magánhivatalnokot.

HIREK.

— Roxer Vilmos meghalt. Tegnap délután 4 órakor halt meg Kassa társadalmának egyik legbecsültebb veterán tagja,

Roxer Vilmos. Az elhunyt öreg ur 84 éves volt és eseményekben gazdag életpályára tekinthetett vissza. A 48.49. szabadságharcot mint honvédtiszt hősiiesen küzdötte végig, azután a Teleky és Károlyi grófi családok uradalmi igazgatója, majd kataszteri erdészeti felügyelő lett. Nyugalomba vonulása után végleg szülővárosában telepedett meg. Roxer Vilmos a kassai függetlenségi és 48-as pártnak régi, hű harcosa volt és számos köztisztviséget viselt. Diszelnöke volt Abauj-Tornavármegye és Kassa sz. kir. város honvédegyletének, nyug. 48.49. honvédszázados stb. Temetése holnap e hó 8-án délután 3 órakor fog végbemenni a kovács utcai 35. számú gyászházból az evangélikus-retormátus egyház szertartásai szerint, azután a Rozália-hegyi családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. A temetésen a 48.49-es honvédek kivül a kassai függetlenségi párt és számos testület lesz képviselve. Halálát a kiterjedt és előkelő Roxer, Sztokovszky és Nónay családok gyászolják.

— Husdrágulás. Goluchovszky Agenor gróf külügyminiszter örült politikájának káros gazdasági hatásai már Kassán is érezhetőkké válnak. A szerb határ elzárása következtében egy héten belül a husárok Kassán 10-14 fillérrel emelkedtek kilogrammonként, ami a középső és alsóbb néposztályokra valóssággal ekziszienciába vágó csapást jelent, mert a magyar nép létérdéke fűződik a türhető husárhoz, Kassán e napokban a marhahús ára 160—168, a borjúhús ára 172—180 és a sertés hús ára 164—176 fillérre szökött föl. A szerb határ megnyitására tehát égető szükség van.

— Érdekes letiltás. Miskolcraól jeleni tudósítónk: A miskolci installáció tudva-levőleg a vármegye 308 bizottsági tagja közül csak egyetlen egy jelent meg, Szathmáry Király László megyei utbiztos. Ennek az embernek most rendkívül szorongatott a helyzete. A társadalmi bojkott oly veszedelmes mertekben nyilvánul meg ellene, hogy bódvai falusi lakását állandóan tizenkét csendőr őrszi. De más természetű kellemetlenségei is vannak. A megyei utbiztos igen eladósodott ember s hitelezői most egyszerre megrohanták. Azt hiszik, hogy a főispán mellett vállalt funkcióját jól megfizette a kormány. Legutóbb Ungár Jenő dr. miskolci ügyvéd igen érdekes címen indított letiltást ellene. Beadványában ugyanis az ügyvéd a miskolci bőripari szövetkezet mint hitelező nevében Szathmáry László adósnak Kristóffy belügyminiszter és Brezovay főispán által kiutalt politikai ügynöki díjainak letiltását kérte elrendelni. A nevezetes letiltás már meg is történt Boldván, Szathmáry Király László lakásán.

— Elzálogosított postautalványok. Az ungvári m. kir. postahivattalal megessett az a furcsa eset, hogy az odarendelt katonaság részére postautalványon küldött 13.000 koronát nem bírta e hó 1-én kifizetni. Mint-hogy pedig a katonaság a pénzre nem várhatott, a postahivatal felügyelő-főnöke kénytelen volt az utalványok zálogbetevés mellett a népbanktól kölcsönt venni.

— Biróválasztás zavargással. Az elmúlt héten a tornai járás Nádaska, Komjáti, Szilas és Derenk községeiben tartották meg a községi előljárók választását Zabráczy József szolgabíró tapintatos és pártatlan vezetése mellett. Mindenütt a legnagyobb rendben a régi bírákat választották meg, csak Derenken történt változás, ahol a régi bírót, Bubenkó Jánost Rémiás János buktatta ki. Az összegyűlt nép, amint tornai tudósítónk írja, a választás után azzal fejtezte ki halálját Bubenkónak a községnek tett szolgálataiért, hogy olyan alaposan verte el, hogy az ex-bíró három hétig nyomhatja az ágyat.

— Fényes Samu előadása. Fényes Samu dr. ma, szerdán este 8 órakor a falmunkások szakegyletében (Fő-utca 60. L.) folytatja népszerű, tudományos előadó ciklusát a természettudományos világnézetéről.

A kiváló író és elmélkedő szabad tudományos előadásán vendégeket szívesen látnak.

Tisztújítás Szomolnokon. Szomolnok bányaváros képviselőtestülete tegnap tartotta tisztújító közgyűlését, amelyen főbírónak Fábrián Antalt, első tanácsosnak Jaeger Edét, második tanácsosnak Hermel Pált, pénztárosnak Jurdik Mihályt és közgyámnak Galovszky Pált választották.

Fizikai előadás. Egly Károly főgimnáziumi tanár a kassai katolikus legényegyesület tagjainak rendszeres előadásokat tart a természettan köréből. A népszerű tudományos előadásokat a főgimnáziumi fizikai termében tartja meg. Az ötödik sorozatos előadás holnap csütörtökön este 8-án este 8 órakor lesz. Ez alkalommal Egly Károly tanár folytatja a kísérleti előadásokat a mágnesség és elektromosság köréből.

Mulatságok. Érdekes jelenség az, hogy manapság a bálók évről-évre fogynak. Ha az ez évi farsangi naptárt áttanulmányozzuk, azt látjuk, hogy ebben a farsangban alig van egy pár táncmulatság. Különben maga a tánc nem is csábit elegendő közönséget. A legtöbb mulatságot hangversenyekkel kötik össze. Érdekes és merész újítással lép fel most a Kassai Jogász Sport Egylet. Táncmulatságát disztornával köti össze. Láttak-e már Kassán disztornaát? Még nem. Joggal nézhetünk tehát érdeklődéssel annak az érdekes mulatságnak és disztornának elébe, amit ez az agilis és lelkes sportegylet rendez. Reméljük, hogy a közönség kellőképpen méltányolni fogja a derék tornászifjak ezen újítását is és a nagysikerűnek ígérkező táncmulatságon minél nagyobb számban fognak megjelenni.

Egy mozdony balesete. A Miskolc és Torna között közlekedő 8012. számú egyes vonat mozdonya, amely reggel 7 óra 49 perckor indul el Miskolcra, tegnap Szendrő állomás mellett szolgálatképtelenné vált. A vonatot egy Miskolcra küldött segédmozdony három órai késéssel hozta be Torna végállomásra.

Automobilon a Tátrába. Mint Tátralomnicról írják, tegnap az ottani Palace-Hotelbe érkezett Máhr Albert ur és neje, kik Rác-Almásról Tátra-Lomnicig az utat automobilon minden incidens nélkül tették meg, noha helyenként az utak magas hóval voltak borítva.

Gyanus tárgyak. Az Erzsébet-teri rendőrszem tegnap este elfogta Jéger Mária kitiltott nőt, amint gyanus eredetű tárgyakat áruba bocsátott. Mikor a rendőrségre előállították, azt vallotta, hogy a tárgyakat az Új-utcán találta. Mivel bizonyosnak látszik, hogy a rovott multu nő lopás útján jutott a faszénnel telt kézikosárhoz és szénfogóhoz, fogva tartották.

Ki a tyuktolvaj? A tegnapi-mára virradó éjjel ismeretlen tettesek Gönczön feltörték Nyíri István tyuktetrecét, amelyből több tyukot loptak el. Ma reggel Nyíri a kassai hetipiacon Simkó Jánosné gönczi tyukárus kofánál fölismerte két tyukját és a rendőrségnél feljelentést tett. Simkóné azt adta elő, hogy a tyukokat tegnap több szarnyással együtt a gönci piacon vásárolta és a kassai piacra hozta. Hogy kitől vette, nem tudta megmondani.

Kitűnő kassai bor, Janik-féle termés. — **Kimérés a Japán-kávéházban.**

Színház, művészet.

Műsor:

Csütörtökön: Dorrit kisasszony. Vigjáték.
Pénteken: Gül baba. Dalfjáték. Itt először.
Szombaton: Gül baba.
Vasárnap: d. u. A cigány. Népszínmű.
este; Gül baba.

Egy Bob herceg előadás. Aki már avval az állapottal is megbarátkozott, hogy a direktció kinos repertoárhiányában a végképpen elnyűtt Bob herceget adta elő, tegnap épületes tanulságokat vonhatott le a társulat operettensemléjének nagyfokú hanyatlásáról. Husz-harminc ember lézengett a nézőtérén és szinte egyhangú volt a felháborodás azon a botrányos készültségén és fegyelmezetlenségén, amely a színpadon és az orchesterben valóságos orgiákat ült. Hagyján, hogy a rendező kék ceruzájának a darab harmadrésze esett áldozatul; csak-hogy olyan szerencsétlenül csonkította meg Bobot, hogy Tábori (Bob) jelenéseit és énekszámait teljes épségében hagyta meg, amíg Faragó Pomponius népszerű kupléi elmaradtak. A közönség hálával tartozott volna a rendezőnek, ha fordítva történt volna. Nem vagyunk barátai az összehasonlításoknak, de kénytelenek vagyunk leszögezni azt a lesújtó igazságot, hogy az operette társulat 1—2 év alatt a negyedrangú színházak színvonalára süllyedt le. Egy Komlóssy Emma után Tábori Frida kinlódott a Bobbal, egy Bárdos I. után pedig Diósi kisérletelt Annie szerepében. Palásthy pompás Pomponiusától Faragóéig is jókora hanyatlás, nem is szólva a hoppmesternek kitűnő epizód szerepéről, amelyből Makray kabinetalakítást csinált, amíg Szénássy felvállról vette az egész dolgot és úgy járt-kelt a színpadon, mintha az egész ügyhöz semmi köze sem volna. Szerepéből tiz szót sem tudott és teljes hidegvérrel a legképtelenebb, összefüggéstelen mondasokat adta be az elképpendő közönségnek, amely betéve tudja Bobot. Az igazság kedvéért megjegyezzük, hogy a többiek is derekasan járultak hozzá, hogy a közönség egy egészen új rögtönzött Bob herceget lásson. Végzőra talán egyszer sem vágta be az egész estén, sőt egyeseken az is meglátszott, hogy próba nélkül állították ki a színpadra, ahol óráhozat kinosan vergődtek. És most jön a java! A zenekar önmagát multa felül. Ennyi kedélyességet még ripacséknál sem lehet tapasztalni. A második felvonás közepéig hol gyorsvonati sebességgel előzte meg az orchester a kart, hol pedig egy fél akkorddal elmaradt. Helyenként a trombita, fagot vagy klarinét sikeresen érvényesítette függetlenségi törekvéseit, máshol pedig a cello és brács nyomta el a többieket. Amikor a közönség a diszharmoniaikat már megszokta, egy a második felvonás közepe táján bekövetkezett az est slágere.

A zenekarnak az Ó szép szerelmem kezdetű Bob—Annie kettőst kellett volna intonálnia, de az öreg Znojemszky karmester a felvonás végén levő kard-indulót kezdte dirigálni. Örült hangzavar keletkezett, mert a zenekar éberebb része a kettőst, az álmosabb fele pedig a kard indulót játszotta, a színpadról pedig Tábori képéből kikelve kiáltja a karmesternek:

Akkordot kérek, adjon akkordot!
Znojemszky megállítja a zenekart. Kinos csend. Azután újból felemeli a karmesteri pálcát és az előbbi bábeli hangzavar ismétlődik. Szegény Tábori majdnem sir és toporzékol a színpadon, haragosan rámondul a karmesterre, aki újból megállítja az orchestert és újabb kinos csönd után végül a helyes akkordot adja meg. Tábori az izgatottságtól remegő hangon énekel és játszik tovább. Másrésztől azt hallottuk, hogy Znojemszkyt az a körülmény tévesztette meg, hogy Tábori előbb vette át a Györgyök kardját, amire a gárdainduló következik, a sok kihagyás miatt pedig, melyek próba nélkül történtek fölthette, hogy a rendező a kettőst is törülte. A zenekar botrányos fegyelmezetlenségében része van annak a türelmetlen állapotnak is, hogy a zenészeket estéről-estére váltogatják és cserélik. Szóval a tegnapi Bob-herceg inkább Botrány-herceg volt. Mindnyájan visszasírtuk Marthon Gezá.

Szerződés. Egy vidéki lapban olvassuk, hogy Komjáthy János kassai színgazgató virágvasárnaptól szerződöttette Várady Margit szubrettprimadonnát Győrről.

Nyílt tér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget szerkesztő.)

Nyilatkozat.

A „Kassai Őr“ f. évi január hó 30-iki számában „Ujhelyi hősök“ cím alatt megjelent cikkben foglalt sértések lovagias elintézésére általunk felkért két cs. és kir. katonatisztól, a kiknek nevét hivatásukra való tekintettel elhallgatjuk, az alantirt levelet vettük:

Kassa, 1906. január 30.

Kedves barátunk Zenó!

A Te és t. társaid megbízása szerint eljártunk s erről a következőkben számolunk be:

A felelős szerkesztő Seress Imre, kit különböző affaireiból kifolyólag mindenki eléggé ismer, elég tehát róla annyit megjegyezni, hogy egy oly egyén, a kivel becsületügylet lovagias uton elintézni egyáltalán nem lehet.

Ma este fél 6 órakor felkerestük Seress Imre urat, s felkértük, lenne szíves megnevezni az incriminált cikk „Ujhelyi hősei“ íróját.

Ő azonban vonakodott az író megnevezni s hivatkozott arra, hogy a sajtótörvény értelmében ő mint „felelős szerkesztő“ viseli a lapjában megjelent közleményekért a felelősséget, s kijelentette, hogy arról, hogy az egyes cikkek írója ki, csakis a felettes hatóságoknak tartozván felelősséggel, nekünk a kért felvilágosítást nem adja meg, de magát tudja felelősnek mindenkiel szemben.

Seress ur ezen kijelentését tudomásul vettük, őt kell s csakis őt lehet is a cikk írójának tekintenünk, de miután tőle lovagias uton elégtételt venni egyáltalán nem lehet, őt nem provokáltuk s vele egyáltalánban semminemű tárgyalásba nem bocsátkoztunk.

Miután ezen affaire lovagias uton Seress ur egyéni tulajdonságai miatt elintézetetlen, megbízatásunkat befejezettnek tekintjük s ajánljuk, hogy a mennyiben Seress urtól elégtételre reflektáltak, azt törvényes uton keressétek.

Megtisztelő bizalmatokat megköszönve vagyunk szolgálatkész barátaid:

N. N. N. N.
cs. kir. főhadnagy. cs. kir. főhadnagy.

Mivel ennek tanúsága szerint a „Kassai Őr“ felelős szerkesztője a lovagias elégtételadásra képtelen, elene a cikkben foglalt sértések megtorlása céljából a bírósági eljárást vesszük igénybe.

Sátoraljaujhely, 1906. febr. 2.

Ifj. Bajusz József, dr. Bajusz Zoltán, Berzeviczy Béla, dr. Besseney Zenó, Görgey Géza, ifj. Horváth József, Fried Lajos, Szentgyörgyi Vilmos.

Egy 3—5 szobás lakás kerttel május elsejére keresztetik. Cim a kiadóban.

Föl is ment és nagyon alázatos hajlongások közepette kérdezősködött az elnök után. Persze a jelenvolt tisztviselők csak száznál-mas mosolylyal tekintettek végig rajta, azután némán mutatták neki az elnöki iroda ajtaját.

Itt is nagy szerényen bemutatkozott, de Naményi Gyula, elnök határozottan kijelentette, hogy az árvaszék Pongrácz Ferenc grófot törvényes főispánnak el nem ismeri s így az általa kinevezett „tisztviselőket” figyelemre nem méltatja. Ezeket Nagy magának jól megjegyezvén gyenge alásszolgája elrebegése és udvarias hajlongások közepette fülig piros képpel otthagya az árvaszéket.

Schmidt Dezső baja.

Hernádsadányból jelentik: Schmidt Dezső ugynevezett főszolgabíró Pongrácz Ferenc gról megbízásából nyomozza azokat, akik a hivatalba helyezés alkalmával gyászlobogókat lengettek és abcugoltak. A nyomozásnak azonban eddig semmi eredménye nincs és valószínűleg nem is lesz. Az elmozdított zsadányi szolgabírák, akiknek a hivatal épületében magánlakásuk is volt, a lakásból kiköltöztek. Azonban az összes kulcsokat átadták Vass Sándor dr. ügyvédnek, aki kijelentette, hogy a kulcsokat csak házkutatás esetén adja át. Schmidt jelentést tett az esetről Páris alispánnak, aki utasította, hogy nyitassa fel lakatokat a helyiségeket s a Vass-nál levő kulcsokkal ne törődjék. A házkutatás, úgy látszik, egy kissé forró dolog lett volna, ezt nem akarta az alispánhelyettes ur megkockáztatni.

Szegény póttartalékosok.

(Humanizmus a kaszárnyában.)

Kassa, febr. 7.

A kaszárnya népének, a katonák humanizmusa kulomb a haladó szegényeknek humanizmusánál. Mert míg azok önző célokból, uralkodási vágyból megakadályozzák a parlamentarizmus tevékenységét, a póttartalékosokat elszakítja kenyérkereső munkájuktól, családjaiktól, hozzákötik őket a hosszú, kegyetlen katonai szolgálat gálya-pádjához, — addig a kaszárnyák népének szíve megesik azokon a szerencsétlen embereken, akikre nehéz átokként szakad rá a katonai szolgálat.

Előkei katonatisztek mesélték nekünk, hogy nincs meghatóbb dolog a póttartalékosok szenvedéseinek végignézésénél. Amíg forgatják a fegyvert, téli esőben, hóban, fagyban vonulnak ki a fegyvergyakorlatokra és a rideg kaszárnyák folyosóin, szobáiban lemorzsolják az előirt szabályok szerint a szürke napokat — valamennyinek arcán, viselkedésén meglátszik, hogy otthon hagyott családjaikra gondolnak, akik legtöbbször nélkül maradtak.

De nem csupán a póttartalékosokra teher és szenvedés a katonai szolgálat, hanem a katonai vezetőségre is. Mert az újoncok friss erejét, tanulmányosságát hogyan pótolja a többnyire már idősebb póttartalékos, aki már régen elszokott a katonai szolgálatától. A parancsnokságok előre is fáznak attól a gondolattól, hogy még magasabb korosztályú póttartalékosok vonulnak be a katonasághoz.

A parancsnokságok egymásután kapják a legmeghatóbb leveleket a póttartalékosok családjaiktól, feleségeiktől és szüleiktől, hogy segítsenek rajtuk, mert a hideg és az éhség elpusztítja őket. A póttartalékosok folyton panaszkodnak bajtársaik és parancsnokaik előtt, hogy családjuknak nincs kenyere: könnyörögnek, segítsenek rajtuk valahogy.

A katonák humanizmusa segít is, amennyire lehetséges. Az ezredorvos nagyevőknek nyilvánítja őket és kapnak kétszeres, háromszoros menázsit; és valamivel jobb ételt a rendszer. Nekik természetesen elég egy rész is. A többit hazaviszik családjaiknak.

A kaszárnyák fala belül így hódít, terjed diadalmasan az áberszeretet.

Az országos politil szánandó áldozatait így segítik testvéri szeretettel a bajtársak, mintha csak egy, így romboló háboru sebesültjeit részesítenék laadó gondozásban

TÁVIRATOK.

— A Napló eredő távirata. —

— Fejerváry nyilatkozik.

Buapest, február 7

Fejerváry Géza bár ma délelőtt fogadta a béssi „Neue Frie Presse” tudósítóját, akinek ama kérdéire, hogy a koalíció vezérbizottságának nanifesztaiója milyen hatást gyakorolt rá nyilatkozott, többek között kijelentve a következőket:

A válság maga a balíció azon törekvésén alapszik, hogy a irány felségjogait a hadsereg szervezése és vezetése körül megszorítsa és a váltakozó parlamenti többségek akarától tegye függővé.

A parlament joga ahadsereg kérdésében a többi között arra szorítokzik, hogy a hadsereg szükségletét vagy megadja, vagy megtagadja.

A koalíciónak gyymond a miniszterelnök megjött az étvágya a felségjogokra. Azt pedig még egy köztársasági elnök sem tűrné, hogy alkotmányos jogkörét megszorítsák

A koalíció és a szabadelvűpárt.

Budapest, febr. 7.

A szabadelvű pártkörben ma délelőtt szóba került az a kérdés, hogy vajjon részt vesznek-e és milyen alakban a koalíció által szombaton rendezendő pártközi konferencián. Elhatározták, hogy e kérdésben csak akkor fognak határozni, ha hivatalosan is részvételt kap az érdekezett résztvevő.

A zólyomi főispán.

Besztercebánya, febr. 7.

Kürthy Lajos főispán már régebben beadta lemondását. A vármegye közönségének nagy része azonban kívánja a főispán megmaradását, hogy megkíméltessek a vármegye az újonnan kinevezendő főispán installációja alkalmával elmaradhatlan izgalmaiktól.

A császári gagság áldozata.

Kecskemét, február 7.

Horovitz János kecskeméti 38. gyalogezredbeli póttartalékos ma hajnalban a kaszárnya emeleti folyosójáról az udvarra vetette magát. Halálosan megsebesült. Öngyilkossági kísérletének oka a szolgálati kényyszer. Mióta bevonult, állandóan buskomor volt.

Nagy sztrájk.

Petrozsény, február 7.

A petrozsényi bányamunkások sztrájkja mind veszedelmesebb jelleget kezd ölteni, olyannyira, hogy a hatóság a katonaság segítségét vette igénybe.

Tolvaj tisztviselő.

Budapest, febr. 7.

A budapesti rendőrség letartóztatta ma délelőtt lopás bűntette miatt Fáy Ferenc budapesti magánhivatalnokot.

HIREK.

— Roxer Vilmos meghalt. Tegnap délután 4 órakor halt meg Kassa társadalmának egyik legbecsültebb veterán tagja,

Roxer Vilmos. Az elhunyt öreg ur 84 éves volt és eseményekben gazdag életpályára tekinthetett vissza. A 4849. szabadságharcot mint honvédtiszt hősiesszen küzdötte végig, azután a Teleky és Károlyi grófi családok uradalmi igazgatója, majd kataszteri erdészeti felügyelő lett. Nyugalomba vonulása után végleg szülővárosában telepedett meg. Roxer Vilmos a kassai függetlenségi és 48-as pártnak régi, hű harcosa volt és számos köztisztviséget viselt. Diszelnöke volt Abauj-Tornavármegye és Kassa sz. kir. város honvédegyletének, nyug. 4849. honvédszázados stb. Temetése holnap e hó 8-án délután 3 órakor fog végbemenni a Kovács utcai 35. számú gyászszobából az evangélikus-retormátus egyház szertartásai szerint, azután a Rozália-hegyi családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. A temetésen a 4849-es honvédeken kívül a kassai függetlenségi párt és számos testület lesz képviselve. Halálát a kiterjedt és előkelő Roxer, Sztokovszky és Nónay családok gyászolják.

— Husdrágulás. Goluchovszky Agenor gróf külügyminiszter örült politikájának káros gazdasági hatásai már Kassán is érezhetőkké válnak. A szerb határ elzárása következtében egy héten belül a husárok Kassán 10-14 fillérel emelkedtek kilogrammonként, ami a középső és alsóbb néposztályokra valósággal ekzisztenciába vágó csapást jelent, mert a magyar nép létérdeke fűződik a türethető husárhoz, Kassán e napokban a marhahus ára 160-168, a borjúhús ára 172-180 és a sertés hús ára 164-176 fillérré szökött föl. A szerb határ megnyitására tehát égető szükség van.

— Érdekes letiltás. Miskolcra jeleni tudósítónk: A miskolci installáción tudvalevőleg a vármegye 308 bizottsági tagja közül csak egyetlen egy jelent meg, Szathmáry Király László megyei utbiztos. Ennek az embernek most rendkívül szorongatott a helyzete. A társadalmi bojkott oly veszedelmes mertekben nyilvánul meg ellene, hogy bódvai falusi lakását állandóan tizenkét esendőr őrzik. De más természetű kellemetlenségei is vannak. A megyei utbiztos igen eladósodott ember s hitelezői most egyszerre megrohanták. Azt hiszik, hogy a főispán mellett vállalt funkcióját jól megfizette a kormány. Legutóbb Ungár Jenő dr. miskolci ügyvéd igen érdekes címen indított letiltást ellene. Beadványában ugyanis az ügyvéd a miskolci bőripari szövetkezet mint hitelező nevében Szathmáry László adósnak Kristóffy belügyminiszter és Brezovay főispán által kiutalt politikai ügynői díjainak letiltását kérte elrendelni. A nevezetes letiltás már meg is történt Boldván, Szathmáry Király László lakásán.

— Elzárópostáltalványok. Az ungvári m. kir. postahivatalnál megessett az a furcsa eset, hogy az odarendelt katonaság részére postaltalványon küldött 13.000 koronát nem bírta e hó 1-én kifizetni. Mint-hogy pedig a katonaság a pénzre nem várhatott, a postahivatal felügyelő-főnöke kénytelen volt az utalványok zálogbetevés mellett a népbanktól kölcsönt venni.

— Biróválasztás zavargással. Az elmúlt héten a tornai járás Nádaska, Komjáti, Szilas és Derenk községeiben tartották meg a községi előjárók választását Zabráczy József szolgabíró tapintatos és pártatlan vezetése mellett. Mindenütt a legnagyobb rendben a régi bírakat választották meg, csak Derenken történt változás, ahol a régi bírót, Bubenkó Jánost Rémiás János buktatta ki. Az összegyűlt nép, amint tornai tudósítónk írja, a választás után azzal fejezte ki háláját Bubenkónak a községnek tett szolgálataiért, hogy olyan alaposan verte el, hogy az ex-bíró három hétig nyomhatja az ágyát.

— Fényes Samu előadása. Fényes Sámú dr. ma, szerdán este 8 órakor a famunkások szakegyületében (Fő-utca 60. l.) folytatja népszerű, tudományos előadó ciklusát a természettudományos világnézetéről.

12., 13. végreh. sz.
1906.**Árverési hirdetés.**

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbírósnak 1905. évi V. 937. és 1786. sz. végzése folytán Kassai Jelzálogbank javára Orosz András, Orosz Györgyné és Orosz Jánosné alperesek ellen 600 és 825 Korona követelés s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alpereseknél lefoglalt és 2355 kor. becsült ingóságokra a kassai kir. járásbírósnak 1905. V. fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán: Kassa ujfaluán leendő megtartása határidőül 1906. évi febr. hó 21. ik napján d. e. 10 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt butorok, lovak, tehenek, szekér s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulit kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kassán, 1906. évi január hó 15. napján.

Véniss Béla.

kir. bírósági végrehajtó.

A TORNAI TAKARÉKPÉNZTÁR

betéttökét a következő kamatozás mellett fogad el:

a) Egy évnél hosszabb időre elhelyezett összegeket 4 $\frac{1}{2}$ %-ra.

b) Egy évnél rövidebb időre elhelyezett betéttökét 4%-ra.

Betétek után a tőke-kamat-adót az intézet fizeti. Az intézet kedvező feltételek és nagyobb összegű betétek után, külön egyezség mellett 5% kamatot is fizet kivételesen.

**A takarékpénztár kölcsönöket ad
váltó- és betáblázásra**
a legkisebb kamatlab mellett.

Torna, 1906. január hó.

Igazgatóság.**Az Abauj-Szepesi Takarékpénztár és Zálogintézet****XXXIII. évi rendes közgyűlését**

1906. évi február 20. napján d. e. 10 órákor Szepsiben, a városháza nagytermében fogja megtartani, mely hely és időre a részvényesek azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ezen határidőben tartandó közgyűlés határozatképtelensége esetén második-közgyűlési határnapul 1906. évi február 27. napjának d. e. 10 órája tűzetik ki.

A közgyűlés tárgyai.

1. Igazgatósági jelentés az 1905. évi üzleti eredményről, a mérleg bemutatása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal és a felmentvény megadása.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és ügyész választása.
4. Netáni indítványok.

Szepsi, 1906. január 23-án.

Az igazgatóság.

Nyer.- és veszt. számla 124.737 K. Ebből váltó kamat 75.983 K. Jelzálog kamat 36.107 K. Kéz zálog kamat 571 K. Értékpapir kamat 7810 K. Vegyes 66 K. Mult évi nyereség áthozat 4200 K. Kiadás: Betét kamat 44.875 K. Veszle számított váltó kamat 8644 K. Állami, megyei, községi és betét kamat adók 14519 K. Tiszti fizetés és lakbér 5340 K. Tartalékok kamatai 3103 K. Per- és óvásköltség 448 K. Leírások 916 K. Vegyesek 1090 K. 1905. évi összes nyereség 45.802 K. Ebből: tartalék alapokra 8100 K, jutalékok és díjakra 7976 K, jótékony célokra 226 K, osztaléokra 24.000 K. Jövő évi nyereséghez átvitetik 5500 K.